

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Præfatio introductoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49323)

PRAEFATIO AVTO- ris in libros sequentes.

Omnis noster Iesus Christus cum in omni vita, tum in passione sua sacratissima, veram euangelicæ perfectionis semitam omnibus nobis præmonstrauit. A quo perfectionis tramite quam enormiter deuiatum hodie sit per omne hominum genus, ne sanguineis quidem lachrymis digne pij deplorât. Nec immerito, cum hinc facile colligant sequi horrendum Dei optimi maximi contemptum ac inæstimabilem iniuriam, tum certissimum tot animarum periculum, quæ suam negligunt salutem. Negligunt, inquam, dum pleriq; priuato amore ducti, carnis commodâ sequuntur, dum inanem mundi vanitatem diligunt, dum personis quibusdam sensualiter afficiuntur, dum verborum ineptijs vacât, ac temporis optimam occasionem transigunt vel dissolutionibus, vel sollicitudinibus, vel diuitiarum studio, vel inanis gloriæ ac honorum appetitu. Nonnulli rursus impedimenta adferunt per cordis amaritudinem, & erga peregrina distractionem: nonnulli propter passionum suarum immortalificationem: aliqui ratione propriæ prudentiæ: quidam inordinati studij causa, sicut & illi, qui ieiuno prorsus affectu & charitate frigidi, curiosius dant operâ literis, etiam sacris, & intellectum vanis quibusdam rebus ac artibus exercent, verum de sancte viuendo quam minime solliciti. Sunt demum, qui defectibus quibusdam impliciti, seu vanis occupationibus dediti, mille modis fallant seipsum, dum velut crassissimum obijciunt struuntq; sibi murum aduersus

b ij gra-

gratiã Dei, nec multis quidem annis quicquam
in spiritu promouent. Tantum sat illis est du-
ci consuetudine quadam viuendi, & iuxta con-
ceptam de se opinionem æqualiter progredi, po-
tissimam autem vti sensualitas exposcit. ¶ Qua-
re nihil mirum, si gustare nunquam incipiant,
quam vere suavis sit dominus diligentibus se.
Nihil mirum (inquam) si mystica Theologia, si-
ue diuina sapientia (vt hic proponitur) fortasse
illis stultitia videatur, cum nec mortificare mem-
bra sua, nec vi rapere regnum Dei, nec Deo le-
gitime certare contendant. Et quomodo con-
tendant, in quibus nullus pene seruor Deo pla-
cendi seruiendiue comperitur? Enimuero, si di-
uinos instinctus vigilanter intus animaduerte-
rent, si seipsum ex animo abnegarēt, si Deum sem-
per præsentem reuererentur, omniq; sollicitudi-
ne custodirent corda sua, fieret vt ne defectus
quidem exiguos in seipsis præterirent: fieret, vt
ad sensuum oblectamenta nõ facile defluerent,
ad consolatiunculas non aspirarent, non tan-
tam creatis rebus curam impenderent: quicquid
facerent denique, magis ex vera deuotione,
quam ex arida consuetudine facerent. Ad hæc,
de manibus domini, quum prospera, tum aduer-
sa susciperēt, & propter euentuũ varietatem in-
tam varios affectus & quasuis perturbaciones
non ilico traherentur, vt pote instabiles, cupidi,
vani, negligentes, amari, torpidi, leues, dissolu-
ti, tumidi, suspiciosi, petulātes. ¶ Sed eheu, quan-
tus calamitatum cumulus hos manet in die iu-
diciũ, quantopere coangustabuntur & confun-
dentur miseri, posteaquam dominus illumina-
uerit abscondita tenebrarum, & manifestauerit
consilia cordium, quæ sibi potius intenderunt,
quã

quam creatori Deo: Cuiusmodi si vel ex parte
noscent, quantus demum horror, quanta dolo-
rum vastitas ipsos iamiam morituros corripiat,
mirum si non ossium ipsa medulla nunc in eis
emarceret, mirum si diu noctuque seipsos non
plorarent. ¶ Verum vt illis ipsis etiamnum con-
sulatur, deinde vt pietatis & humilitatis ama-
toribus diuina quædam sapientia commonstre-
tur, qua commode liceat in primæuam origi-
nem fontemque nostrum Deum reflecti: propte-
rea in sequentibus hisce libris vere spiritualia
præbentur exercitia, traduntur documenta, pro-
ponuntur meditationes, quibus omnibus hoc v-
num agitur, licet simplicissimis verbis, vt quis-
quis bonæ voluntatis erit, quasi cõpendiaria via
perfectionē assequatur euangelicā, & intimam
cū Deo vnionem. Quare non temere contigit
huic libro titulus Margarita Euāgelica, vt quæ
totius euangelicæ sapientiæ latentē continet the-
saurum, & summū ornamētum exhibet. Quam
non omnibus hæc Margarita venit contrectan-
da. Refugit enim impuras manus, & a candido
candide tractari desiderat. Candido (inquam) qui
veteris hominis squalore posito, velit in homi-
nem nouū totus transformari. Quandoquidem
præcipua hic materia versatur de introuersione
in spiritū, scilicet vt a creatis rebus omnibus ab-
stracti, solum Deum nudis puri amoris brachijs
amplectamur ac retineamus: Christi vero san-
ctissimā humanitatē tam intus, q̄ exterius ad ple-
nū imitemur. Sunt procul dubio corda multorū
secularia, qui cum thesaurum spiritus concul-
cent, & pro spiritu literam scripturæ capiant,
merito ista non lecturi sunt. Ipsa Dei sapien-
tia simplicibus delectatur, & mundi sapientes
b iij auer-

auerfatur: simplices autem, quibus ista simplici-
citer scribuntur, in primis religiosi cēfendi sunt,
quorum præcipuum est officium, vt vitæ con-
templatiuæ dediti, vnam illam & eandem opti-
mam partem colant cum Magdalena. Colent
autem, dum hic, quæ contemplatiuæ vitæ exer-
citia sunt, velut in speculo proposita sequuntur.
Quamq̄ enim Christianorum omnium sit, dia-
bolo, mundo & vanitatibus eius perpetuo re-
nunciare, qui tamen spirituales dicuntur, ijs præ-
cipue curādum est, vt soli Deo creatori tota vir-
tute seruiant, omnique mentis puritate adhære-
ant. Quod fieri non potest sine constanti abnega-
tione sui ipsius, vt instar Abrahamæ libenter egre-
diamur de terra nostra, id est, abijciamus terrena-
rum rerum imaginem & proprietatem. Egredi-
amur insuper de cognatione nostra, hoc est, ab
omni cogitatione foæda, vanisque desiderijs e-
longemur. Egrediamur denique de domo pa-
tris nostri, vt omnem seculi memoriam excuti-
amus. Ita fiet, vt æternus ille rex concupiscat
decorem nostrum, seque totum nobis infundat,
nobiscum cœnet, suauiterque cubet. Nec vlla-
tenus putandum est huiusmodi piæ contempla-
tiones quicquam obesse disciplinæ regulari vel
exercitijs actiuæ vitæ, quæ per huiuscemodi
mirum in modum etiā confirmantur, ordina-
tur & stabiliuntur. Nec est quisquam vitæ con-
templatiuæ cultor idoneus, qui non laboribus acti-
uæ vitæ primum insudauerit. ¶ Demū vt digno-
scantur, qnam Dei spiritu, qui ve suo ducātur, si
q̄ forsitan p̄scriptis hic exercitijs abutētur, obser-
ua, nunqd̄ iniuriā oēm equanimiter ferāt, si mi-
res et humiles corde, nihilq̄ sint in oculis propri-
is, si malū acceptū nō vlciscātur, si superioribus
obtem-

obtemperent, si veritatem omni tempore confer-
uent, & errores fugiant, si pœnitentiæ laboribus
hilariter exerceantur, ac duritiam perpeti velint,
si pia in Deum fiducia semper sint longanimes,
si pacifici, tractabiles & iusti reperiantur, vt ni-
hil seruent proprium, seipsum nusquam querant,
nec proximis inuideant, si non mordaces, non in-
stables, non inquieti, non verme cōscientiæ af-
flicti, non superbi, non ambitiosi, non ad iram,
malitiamque procliuēs, non malis cogitationi-
bus inquinati: si denique non sint gaudentes de
malo proximi. Et non dubites huiuscemodi ho-
mines Dei spiritu vegetatos. Porro, qui hisce cha-
ritatis fructibus contraria sectantur, spiritu Dei
produnt se procul dubio destitutos. Nemo tamen
adeo rudis siue vitiosus est, modo respiscere vo-
luerit, cui per simpliciora simul exercitia nō hic
quoque consulatur: vt eisdem velut paruulorū
lacte viam salutis suæ exordiat, donec profun-
dissimo humilitatis iacto fundamēto, vitij quo-
que & concupiscentijs vtcunque mortificatis,
valeat (quemadmodū tenetur) in prædictis cha-
ritatis fructibus progredi, & quæ retro sunt, ob-
liuiscens, ad sublimiora huius libri exercitia se-
se extendere, suæque vocationi magis magisque
respondere. Ne quod absit, talenti crediti negle-
ctor effectus, ab ore dominico euomi, a sancto-
rum tandem consortio disungi, & seruo pigro
grauissimis in pœnis, mereatur annumerari.
Id a nobis auertat misericors Deus, Amen.

SVPPLEX INVOCATIO SPI-
ritus sancti, pro donis eius, ac virtute
quælibet vitia superandi, matura
& humili mente tractanda.

b v Veni